

Posudek vedoucí diplomové práce:

Mgr. Bc. Veronika Havlíčková *Vzdělávání žáků v právech dítěte v podmínkách málotřídní školy*

Září 2009

Předkládaná diplomová práce je poznamenána nedostatkem času na konzultace i na zpracování textu, což je s ohledem na vytíženost autorky na málotřídní škole nutno brát v úvahu. Práce je inspirována potřebou začlenit vzdělávání v právech dítěte do školního vzdělávacího programu pro základní malotřídní školu Holetín, na němž se autorka podílela.

Teoretická část představuje v 1. a 2. kapitole výběr informací vztahujících se k historii i současnosti práv dítěte, jejich místo v rámcových vzdělávacích programech (zejména RVP ZV), vazbu na osobnostní a sociální výchovu. Přestože jsou tyto informace základní, možno říci i rámcové, jsou pouze předkládány bez dalšího komentáře. Parafráze z literatury nebývají důsledně odkazovány, odkazy jsou správně uváděny u přímých citací. V kapitole věnované charakteristice žáka mladšího školního věku, která je velmi stručná, je věnována pozornost myšlení a jen okrajově sociálnímu vývoji, emocionální vývoj není zmiňován, přestože obě tyto oblasti jsou pro vzdělávání v právech dítěte chápánému ve shodě s autorkou jako vzdělávání v mezilidských vztazích významné. Také specifika málotřídních škol je pojednána velmi stručně, chybí např. zamyšlení právě nad výhodami a nevýhodami věkově heterogenních tříd pro výuku hodnotám a pro kultivaci vztahů mezi dětmi.

Druhá část je empiricko-didaktická, cílem bylo metodicky popsat několik (devět) výukových jednotek s tématem práv dítěte, ověřit je akčním výzkumem. Tato část je, podle mého názoru, v práci nejceněnější a nejzajímavější, byť i o ní by bylo možno více diskutovat. Více než metodikou je zprávou o pokusu využít různých inovativních, resp. aktivizačních metod ke kompozici výukových jednotek využitelných pro seznamování dětí s jejich právy. Autorka ověřila a prokázala, že tato témata je možno realizovat i na málotřídních školách, že jsou pro děti objevná a mají motivační sílu. Vedlejší, nicméně neméně hodnotnou, zprávou je popis vstupování do ŠVP na základě praktických zkušeností (s. 31-32). V práci jsou uvedeny další „školní akce“ umožňující začlenit dětská práva do výuky, postrádají však pedagogickou reflexi jejich průběhu v praxi (od s. 33). Celkově však bylo stanovených cílů dosaženo.

Náměty k diskusi:

- 1. Které informace ohledně hnutí za práva dítěte v minulosti i současnosti by podle Vašeho názoru měl učitel na základní škole bezpečně znát a proč, respektive jak to podmiňuje jeho vstup do vzdělávání v právech dítěte.**
- 2. Jak byste doporučila mít na paměti etickou stránku sociometrických úkolů typu „Tajné hlasování do klobouku“.**
- 3. Pokuste se o podrobnější vymezení cílů vzdělávání v právech dítěte v heterogenních třídách málotřídek.**

Diplomová práce by místy, zvláště v praktické části, vyžadovala pečlivější korekturu formální stránky- písmo, nedopsaná věta (s.61), „překlepy“.

Práci doporučuji k obhajobě, je však třeba doplnit anglický překlad názvu.

Návrh hodnocení: dobře

V Praze, dne 27. 8. 2009

PhDr. Helena Hejlová, Ph.D.